

**Гипертони
.....
ПЁТНЁК, ХУРА
ХУРЛАХАН**

Юн пусамё ўснипе аптракансен эмел курăкёсем ҫинчен те манмалла мар. Вёсем а́на чакарма пулашаҫҫё.

+ Пёр виҫеппе илнё катăркас /боярышник/ чечекне, чёре курăкне /пустырник/, пётнёк /мята перечная/ сұлҫине хуташтармалла. 3 чей кашăкё пухха тин вёренё 1 стакан шыва ямалла, 20-30 минутран сăрăхтармалла. Ирхи тата кăнтăрлахи апатсем умён – 4-5-шер апат кашăкё, каҫхине ҫывăрма ыртас умён юлнине ёҫмелле. Шёвек пулашнине туйсан тата 7-10 кун каҫхине ҫывăрма ыртас умён суршар стакан ёҫмелле.

+ 1 чей кашăкё симёс чей заваркине тата тўпелесе тултарнă 1 чей кашăкё пётнёк сұлҫине тин вёренё 1 стакан шыва ямалла. Савăта аша чёркесе 15 минут лартмалла, сăрăхтармалла. Ирхи е кăнтăрлахи апат умён ёҫмелле. Шёвеке ёҫнё хыҫҫан 20-30 минутранах юн пусамё ўснипе е атмосфера пусамё тарук улшăннипе пуҫ мимин юн тымарёсем хёсенни иретет.

+ Гипертони кризёнчен хўтёленме хамла ҫырлин сұлҫипе ҫырлине тата хура хурлахан сұлҫипе ҫырлине пёр виҫеппе илсе хуташтармалла. 4 апат кашăкё пухха тин вёренё 1 литр шыва ямалла, 2-3 сехетрен сăрăхтармалла. Кунне 4 хут 1-ер стакан ёҫмелле. Курс – сывлаҳ лайахланиччен.

**Пёлетёр-и?
.....
АПАТ АСТА ЛЕКЕТ?**

Хырăмлăх ҫинчен мён пёлетёр-ха? Кашни ҫимёсепе въл тёрлёрён ёҫлет. Пёрисене килёштерет, хашёсене питех мар.

◆ Тытамне кура апат хырăмлăхра тёрлё вăхат тытанса тарать. Ҫакăр тата пёсернё какай уйрăмман 2-3 сехет ирёлёсҫё, ҫусем – 7-8 сехет. Кăнтăрлахи апата аша майонез, каҫхи апата ветчина пулсан кăнтăрлахи майонез ветчинапа пёр вăхатра кăна ирёлет, пёвере пысăк йывăрлăх кўрет.

◆ Нормари хырăмлăх калăпашё – 1,5-2,5 литр. Въл унта лекекен апатпа шёвек виҫине кура улшанса тарать. Нумай ҫиме юратакансен хырăмлăх пысăкланать, стенкисем таслаҫҫё – хырăмлăх апат ытларах та ытларах ыйтма пуҫлат.

◆ Сұлла мар апат ҫисен хырăмлăх унран 2-3 сехетрен хаталать. Мён ҫини /бутербод сырпа е сёлё пэтти, е ҫусар какай/ пёлтерёшлё мар, хырăмлăх сёткенё ҫаван чухлех тухать. Ҫаванпа ҫак вăхатра сұлла апат ҫисен а́на ирёлтерме ферментсем ҫитмёсҫё, хырăмлăх кăна мар, хырăм ай парё те сиенленёсҫё.

◆ Шыв, шўрпе, кефир хырăмлăхран пыршăлăха ирёлёнёх куҫаҫҫё, сётпе сара вара унта тытанса тарасҫё. Ҫак шёвексене кăмаллакансем вёсене 7 литр таранах ёҫме пултарасҫё. Ку пилёкшён те, ар хавачёшён те питё япăх.

ҪЁРУЛМИ ЧЕЧЕКЁПЕ

Ҫёрулми чечекре чухне паха настойка хатёрлеме шăпах вăхат. Сур литр банкине ҫёрулми чечекё тултармалла, хёрринченех шурă эрех ямалла. Полиэтилен хупалчапа витсе тёттём ыра́на 20-25 куна лартмалла.

Чирлё сыпăсене настойкапа ҫёрлене хирёс сатърмалла, ҫам тутарпа чёркесе ҫыхмалла. Меслет питё витёмлё, ыратнине хаварт ирттерме пулашать.

**Халăх
медицини
.....
ҪЫХА
ТУРТАНСАН**

Сыпă ҫыххи туртансан, сыпă мăкълтансан лару-тарăва лайахлатма халăх медицинни килти мелсемпе те усă курма сёнет.

● Сиенленнё сыпă ҫине чёре ҫёрулмипе аппликаци хумалла. Ҫак рецепт тата витёмлёрех: теркаланă чёре ҫёрулмине чёре е йўсётнё купастапа тата теркаланă чёре суханпа хуташтармалла, тăм янă турăх хушса пăтратмалла. Хуташа ыратакан сыпă ҫине хурса ҫирёплетмелле, ҫаплах ҫёр каҫмалла.

● Ватам 1 сухана тасатмалла, вётё теркапа хырмалла, 2 чей кашăкё сахарпа хуташтармалла. Аманнă тёлё ҫак хуташпа компресс хумалла.

● Ыхран 7-10 шăлне нимёрлемелле, 100 миллилитр шурă эрехпе пёрле сур литр панулми уккусне ямалла. Сивё тёттём ыра́нта 2 эрне лартмалла, вăхат-вăхатпа силлесе илмелле. Сăрăхтармалла, 15-20 тумлам аптека эвкалипт ҫавё хушса лайах пăтратмалла. Чирлё сыпă ҫине компресс хума усă курмалла.

Республикан офтальмологи клиника больницин ачасен уйрăмёнче ҫамрăк а́рава сывă ўсме пулашас телёшпе медицинари малта пыракан технологисемпе анлан усă курма тарашаҫҫё. Опытлă специалистсен йышёнче Венера Галкина палартмалла. Пултаруллă офтальмолог хайён ёҫне пысăк яваплăхпа пурнăҫлат. Венера Меркурьевна – Чăваш Республикинчи медицина ёҫченёсен ассоциацийён тата Раҫсейри офтальмологсен обществин чăваш регион уйрăмён членё.

Сăнўкерчёке больница сайтёнчен илнё.

**Шута илме
.....
ТЁРЛЁ ЧИРТЕН СИПЛЕҪҪЁ**

+ Аритмирен сипленме 300 грамм петрушка тымарне, 50 грамм сута пыла, эмел курăкён /ромашка аптечная/ чечекён сара варрине 1 литр шурă типё иҫём эрехне ямалла. Вёреме кёртмелле, 10 минут пёсермелле, сăрăхтармалла. Кунне 3 хут апатчен сур сехет маларах 30-шар миллилитр ёҫмелле. Сиплев курсё – 10 кун.

+ Лайах лăплантаракан хуташ: 50-шар грамм чёре курăкне /пустырник/, а́ншарт курăкне /адонис весенний/, шурă пион тымарне, 40-шер грамм хамла пучахне, пётнёке /мята/, мелиссана хуташтармалла. Термоса хумалла, тин вёренё шыв хушмалла,

виҫё сехетрен сăрăхтармалла. Кунне 4 хут апатчен 1 сехет маларах суршар стакан ёҫмелле.

+ Гипертоние аптрасан 150-шар грамм пылпа инжир, 2 ватам лимон кирлё. Инжирпа вёррине каларнă лимона хуппипех аш арманёпе авартмалла, пылпа хуташтармалла. Апат умён 1-ер апат кашăкё ҫимелле.

+ Юнри холестерин шайне чакарма хыр хуппине кофе арманёнче ҫанăх пуличчен вётетмелле. Кашни кун суршар чей кашăкё порошока шывпа сыпса ёҫмелле. Сиплев курсё – 3 эрне. Унтан 1 эрне тăхтанă хыҫҫан тепёр курс ирттермелле.

ЧЁРЕ СИКСЕН

Чёре таппи хавартлансан /тахикарди/ 2 пай мелисса сұлҫине, 2 пай катăркас /боярышник кроваво-красный/ ҫырлине, 1 пай кушак курăкён /валериана лекарственная/ тымарне, 1 пай чăрăш таррине /хвоц полевой/ хуташтармалла. 1 апат кашăкё пухха тин вёренё 1 стакан шыва ямалла, 40 минутран сăрăхтармалла.

Кунне 3 хут апатчен 30 минут маларах стаканан виҫёмёш пайне ёҫмелле.

ҪАНТАЛАХ

кăнтăрла ҫёрле			
22.07	+ 19	+ 15	■
23.07	+ 20	+ 15	■
24.07	+ 21	+ 16	■
25.07	+ 22	+ 17	■
26.07	+ 23	+ 19	■
27.07	+ 24	+ 16	■
28.07	+ 20	+ 16	■

Хисеплё вулакансем!
"Хыпар" Издательство сурчён каларăмёсене
2016 сұлан I сурринче илсе тамашкан

**июль уйăхёнчен тытанса
август уйăхён 31-мёшёччен –**

ЙЎНЁ ХАКПА!

"ХЫПАР" – 625,62 тенкё

/кăҫалхи II сур сұлтинчен 172,44 тенкё йўнёрех/

"Хыпар"-эрнекун – 325,92 тенкё

/19,62 тенкё йўнёрех/

"СЫВЛАХА" 223,2 тенкёпе ҫырантараҫҫё

Ешĕл аптека

УПАСАРРИНЧЕН ХАТĔРЛЕСЕ

Халăх медицининче икĕ тĕрлĕ упасаррипе – атăш е атăк курăкĕпе /папоротник мужской, щитовник/ тата ура лаппипе /орляк обыкновенный/ – усă кураççĕ.

Усен-тăранан тунипе, сұлсипе, тымарĕпе тĕрлĕ чиртен сипленеççĕ. Вăл шевĕрĕлчене пĕтерме, пурлĕ сурана тасалса ўт илме, экзема, сăпанран хăтлăма, ревматизм чухне, шăнăр хутлатсан витĕмлĕ пулăшат.

Упасарри препаратĕсемпе геморрой чухне юн кайсан, варвиттирен, хăлха шавласан, юн пусăмĕ ўссен, чĕрепе юн тымарĕсен тытăмĕн ёçĕ япăхсан сипленеççĕ. Çавăн пекех вĕсем антиоксидант, шыçса хирĕçле, ыратнине ирттерекен, венăсен тонусне лайăхлатакан витĕмпе палăрса тăраççĕ.

Настойка. Упасаррин типĕ курăкне 1 пай илсе 3 пай шурă эреке ямалла, тĕттĕм вырăнта 10 кун лартмалла, сăрăхтармалла. Кунне 3 хут апат умĕн 1-ер апат кашăкĕ ёçмелле. Сиплев курсне сўлте асанă чирсемпе аптрасан вĕсен йывăрашне кура кашнин валли уйрăммăн палăртаççĕ. Анчах вăл виçĕ эрнерен иртмелле мар. Унтан пĕр эрне тăхтамалла та сĕнĕ курс пуçламалла.

Вĕретнĕ шĕвек. Упасаррин 1 апат кашăкĕ типĕ тымарне тин вĕренĕ 200 миллилитр шыва ямалла, 15-20 минут пĕçермелле. Илсен 3 сехетрен сăрăхтармалла. Кунне 3 хут ёçмелле: ирхине – апатчен сур сехет маларах, кăнтăрла – хăçан апатланнине уямасăр, каçхине – апат хыççăн икĕ сехетрен. Курс – 7-10 кун.

Упасарри савĕ. Çамрăк сұлсăсене вĕтетмелле, виçĕ литр банкине аниченеç çăтă тултармалла. Тасатнă /рафинированное/ кирек мĕнле тип сур хĕрринченеç хушмалла. Хупăлчапа витсе вĕри шыв янă кастрюле /шыв мунчи/ лартмалла, вайсăр сұлăм çинче 50 минут тытмалла. Сивĕсен сăрăхтармалла,

тĕпĕнчине пăчăртаса юхтармалла. Ыратакан сыпăсене, сурăма сăтăрма усă курмалла.

Усаллă шĕвек. 50 грамм /аптекара çак виçе сутаççĕ/ типĕ тымара 3 литр шыва ямалла, 2 сехет вĕретмелле. Ўт чирĕсем, сăпан, экзема аптрасан шĕвекпе сиенленнĕ тĕле компресс хумалла е ванна кĕмелле.

Асăрханăр! Упасарри наркăмăшлă, савăнпа унпа сипленнĕ чухне виçене сирĕп пăхăнмалла. Вăл виçĕ сұла ситмен ачасене тата ача кĕтекен хĕрарăмсене юрамасть. Виçе ытларах пулнă пек туйăнсан шыв нумай ёçсе хырăмлăха тасатмалла, вар-хырăма сĕмсетекен тăварлă эмел ёçмелле, япăх туйсан тухтăра чĕнмелле.

Килти тухтăр

ХУРА ПĂРĂÇ –
ТЕХĔМЛĔХСЕН ПАТШИ

Хура пăрăса техĕмлĕхсен патши теççĕ. Индире унпа тĕрлĕ чиртен хўтĕленме тата сипленме авалах питĕ анлă усă курнă.

Пăрăспа унăн препаратĕсем – шыçса, микробсене, паразитсене хирĕçле витĕмлĕ. Вĕсем юн юхăмне вайлатаççĕ, юна шĕветеççĕ, юн саврăнашне лайăхлатаççĕ, апат ирĕлтерекен тытăм ёçне йĕркелеççĕ, сур клеткисене аркатса кĕлетке виçине чакарма пулăшаççĕ, организмран наркăмăшсене кăларасçĕ.

Типĕ ўслĕкрен сипленме 1 апат кашăкĕ пыла, 10 тумлам лимон сĕткенне, сĕçĕ вĕçĕпе илнĕ хура пăрăç порошокне хутăштармалла. Кунне 3-4 хут суршар чей кашăкĕ сĕмелле. Курс – 5-7 кун.

Шанса пăсăлсан, грипп ерсен сĕçĕ вĕçĕпе илнĕ техĕмлĕхсене /гвоздика, корица, хура пăрăç/ хутăштармалла, тин вĕренĕ 1 стакан шыва ямалла. 5 минутран тутă кĕмелĕх пыл хушмалла. Кунне 2-3 хут ёçмелле. Курс – 5-7 кун.

Сыпăсем ыратсан 1 чей кашăкĕ тўнĕ хура пăрăса 200 миллилитр шурă эреке ямалла, тĕттĕм вырăнта 3 кун лартмалла. Настойкăпа

чирлĕ сыпăсене сăтăрмалла. Вăл ашăтат, ыратнине ирттерет, шыçнине чакарать. Пăрăç настойкине супа та хатĕрлеме пулать. 1 апат кашăкĕ пăрăса 1 стакан олива сăвне ямалла, вайсăр сұлăм çинче 5 минут тытмалла. Сивĕсен сăрăхтармалла. Сыпăсене сăтăрма усă курмалла. Курс – сывлăх лайăхланиччен.

Сўç тăкăнсан пулăшакан маска. 5 тумлам пăрăç сăвне /рецепчĕ сўлереç/, 5 тумлам касторка сăвне, 2 апат кашăкĕ олива сăвне хутăштармалла. Пулнă хутăшпа пуç ўтне сăтăрмалла, полиэтилен калпак тăхăнмалла, алшăллипе чĕркемелле. 20-30 минутран ашă шывпа шампуньпе суса тасатмалла. Маска сўç тымарĕсене сирĕплетет, сўç ўссине хăвартлатать.

ЧЕЧЕКЕ
ЛАРНĂ
ВĂХĂТРА

Пахчара майоран ўстерекенсем унăн сиплĕ енĕсемпе туллин усă курма пултарасçĕ. Усен-тăран чечекре ларнă тапхăрта /июль-август/ сĕр сийĕнчи пайне пухса типĕтмелле.

+ Вай-хал чаксан 1 апат кашăкĕ типĕ майорана тин вĕренĕ 1 стакан шыва ямалла, 10 минут лартмалла. 1 чей кашăкĕ пыл хушмалла. Чей вырăнне ёçмелле. Вăл мигрень чухне те пулăшат.

+ Венăсем варикозла сарăлсан, ревматизм, подагра аптрасан типĕ чĕртавара банкăна пусармасăр тултармалла, курака пĕр сантиметр хупламалăх тип сур ямалла. Ашă тĕттĕм вырăнта 4-5 кун лартмалла. Унтан сăва юхтарса илмелле те чĕртаварăн сĕнĕ виçи çине ярса лартмалла. Çапла 2-3 хут тумалла. Кайран сăва сăрăхтармалла, тĕпĕнчине пăчăртаса юхтармалла. Сăва тĕксĕм тĕслĕ кĕленчене ярса холодильникке лартмалла. Унпа сиенленнĕ вырăнсене сăтăрма усă курмалла.

+ Пит нервĕ сикни /нервный тик/ аптрасан 50 грамм чĕре майорана 1 литр типĕ шурă иçĕм эреке ямалла, 7-10 кун лартмалла, вăхăт-вăхăтпа сиплесен илмелле. Сăрăхтармалла. Кунне 3 хут апат хыççăн 50-шар миллилитр ёçмелле.

+ Холецистит, пўре чикенĕ тертлентерсен майоран куракне, тўнĕ энĕç /тмин/ вăррине пĕр виçе илсе хутăштармалла. Ана апат умĕн 1-ер чей кашăкĕ кăшт шывпа сыпса ёçмелле.

Усен-тăран
ОРГАНИЗМА
СИРĔПЛАЕТЕТ,
ВĂЙ КĔРТЕТ

Хĕрлĕхен куракĕпе /иван-чай, кипрей/ сиплевре авалтанпах усă кураççĕ. Унăн чейĕ тонуса сĕклекен, организмне сирĕплетекен, иммунитетне лайăхлатакан витĕмпе палăрса тăрат.

Çак куракпа ар парĕн аденоминчен, простатитран, мухмăртан сипленеççĕ. Препаратĕсем – паха антиоксидант, саврăклăха упрама пулăшаççĕ. Вĕсем организмран шлаксене, наркăмăшсене кăларасçĕ, ўт пиçĕлĕхне чылайччен йĕркере тытса тăраççĕ.

Хĕрлĕхен куракне ярса вĕретнĕ шывпа пурлĕ сурансене сăваççĕ. Вăл сĕмсен шăк хăвалать, юна лайăхлатать, ана тасатать. Хытă ывăнса ситсен, организм хавшасан вай кĕртет. Вар-хырăм сұлĕсен варвиттине туртăм пур чухнехи чирĕсенчен сипленнĕ чухне унпа усă кураççĕ.

Хырăмлăхпа вуник пумăклă пыршă язви. Хĕрлĕхен куракне 2 апат кашăкĕ вĕтетнĕ типĕ сұлсине 1,5 литр шыва ямалла. Вĕреме кĕртмелле, анчах вĕретмелле мар. Сұлăм çинчен илмелле, ашă чĕркесе 30 минут лартмалла, сăрăхтармалла. Кунне 3-4 хут апат умĕн стаканăн виçĕмĕш пайне ёçмелле. Курс – сываличчен.

Ўт пиçсе кайни, кĕсен, суран. Усен-тăранăн 2 апат кашăкĕ типĕ сұлсипе чечекне 1 стакан сивĕ шыва ямалла. Вĕреме кĕртмелле те вайсăр сұлăм çинче 30 минут тытмалла, сăрăхтармалла. Шĕвекпе сиенленнĕ ўт çине компресс хумалла, 2-3 сехет тытмалла. Курс – сываличчен.

Ар парĕн аденоми. 3 чей кашăкĕ типĕ курака тин вĕренĕ сур литр шыва ямалла, 15 минутран сăрăхтармалла. Ирхине выç хырăмла тата каçхине сывăрма выртиччен 30 минут маларах 1-ер стакан ёçмелле. Курс – сываличчен.

Атеросклероз. 2 апат кашăкĕ вĕтетнĕ типĕ хĕрлĕхен куракне тин вĕренĕ 1 стакан шыва ямалла. 15 минут вĕретмелле, сăрăхтармалла. Кунне 3 хут 1-ер апат кашăкĕ ёçмелле. Сиплев курсĕ – 1 уйăх.

ЧĔЛХЕ УÇĂЛАТЬ

Инсульт хыççăн калаçăва хăвартрах йĕркене кĕртме, кĕлеткен сиенленнĕ енĕ хушкăлассине лайăхлатма эмел шур куракĕпе /шалфей/ пион тымарĕ пулăшаççĕ.

Эмел шур куракĕн шĕвекĕ. Усен-тăранăн 1 апат кашăкĕ сұлсине тин вĕренĕ 1 стакан шыва ямалла. Вĕреме кĕртмелле те тўрех сўнтермелле. 30 минутран сăрăхтармалла. Кунне 8-9 хут 2-шер апат кашăкĕ шĕвек пĕтичченеç ёçсе пурăнмалла.

Пион тымарĕн шĕвекĕ. Ана эмел шур куракĕн шĕвекĕ хыççăн ёçме пуçламалла. 1 чей кашăкĕ вĕтетнĕ тымара тин вĕренĕ 2 стакан шыва ямалла, 4 сехетрен сăрăхтармалла. Кунне 3 хут 1-ер апат кашăкĕ 3 эрне ёçмелле. Унтан 10 кун тăхтамалла та пĕр уйăх – эмел шур куракĕн шĕвекне, 3 эрне пион тымарĕн шĕвекне ёçмелле.

ДИАБЕТРАН –
ЮМАН ЙĔКЕЛĔ

◆ Юман йĕкелĕсене вĕтĕ теркăпа хырмалла. Ирхине выç хырăмла – 1 чей кашăкĕ, каçхине апат хыççăн пĕр сехетрен 1 чей кашăкĕ сĕмелле. Ун хыççăн шыв ёçмелле те нимĕн те сĕмелле мар. Курс – 1 эрне, пĕр эрне тăхтамалла. Пĕтĕмпе виçĕ курс ирттермелле. Кашнинчех юнри сахăр шайне пĕлме анализ памалла.

◆ Хуппине тасатнă, аш арманĕпе авăртнă 1 стакан типĕ йĕкеле 1,5 литр шыва ямалла, 30 минут вĕретмелле, 1 талăк лартмалла. Каллех 30 минут вĕретмелле те 1 талăк лартмалла. Сăрăхтармалла, 1 стакан шурă эрех ярса пăтратмалла. Кунне 5-7 хут 3-шер пĕчĕк сыпкăм ёçмелле. Сиплев курсĕ – 2 эрне. Эмеле холодильникке упрималла. Малашне сахăр шайĕ ўсесрен эрнере 2 хут ёçмелле.

ЧĔЛĔМÇĔ ЎСЛĔКĔНЧЕН

Сысна аш савĕ 400 грамм, тăвар хушман услам сур 400 грамм, пыл 400 грамм, 8 сăмарта, какао 100 грамм, хура шăккалат 100 грамм илмелле. Сăмартана пылпа пĕрле лăкамалла, майĕпен какао хушмалла. Унтан услам сур ярса пăтратмалла та ирĕлтернĕ сысна аш савĕ тата вĕтĕ теркăпа хырнă шăккалат хушмалла. Питĕ тĕплĕ пăтратмалла та сивĕтмелле.

Хутăша кунне 3 хут апат хыççăн 1-ер чей кашăкĕ 1 уйăх сĕмелле. 1 уйăхран кашни кун 1-ер апат кашăкĕ сĕме пуçламалла. Сиплев курсĕ – 3-4 уйăх.

Паха җимӗс

АРПУС ХУППИНЕ
ПӐРАХМАСТПӐР

Пӑре, чӑре, юн тымарӑсем чирлӑ чухне ӱт тӑртансан арпус хуппи шӑк хӑвалама питӑ витемлӑ пулӑшат. Вӑл подаграпа, самӑрлӑхпа, гипертоние аптранӑ чухне те усӑллӑ.

Арпус хуппин шӑк хӑвалакан витемлӑ унран хатӑрленӑ варение е цуката сисен те палӑрат. Шӑк тухассине вӑйлатса вӑсем пӑрепе шӑк сӱлӑсене вӑчӑрхентермеҗҗӑ. Хупӑ варение тата цукатне йывӑр чир хыҗҗӑн организм сирӑплетме, шӑк тухассине йывӑрлансан, пӑверте, пӑресенче чул пулсан, шыв чирӑ аптратсан җиме сӑнеҗҗӑ. Арпус хуппи вар хытсан та пулӑшат, мӑншӑн тесен унра пыршӑлӑхра апат куҗассине лайӑхлатакан клетчатка нумай. Вӑл ачасене те юрат.

■ Шӑк хӑвалама. 20 грамм чӑрӑ е типӑтнӑ арпус хуппине тин вӑренӑ 1 стакан шыва ямалла, 1 сехетрен сӑрӑхтармалла. Кунне 3-4 хут җуршар стакан ӑҗмелле.

■ Пӑресенче чул пулсан тата подагра чухне организмран тӑвар кӑларма. Арпус хуппин җиелти симӑс сийӑнчен хатӑрленӑ порошока ашӑ

шывра ирӑлтерсе е пыллӑ шывпа сыпса ӑҗмелле. Кунне 2-3 хут апат умӑн 1-2 чей кашӑкӑ порошок ӑҗме юрат. Виҗене кашнин сывлӑха кура палӑртмалла. Пӑрери чул чирӑнчен тата җак рецепт аван. Хупӑн симӑс сийӑнчен хатӑрленӑ 2 апат кашӑкӑ порошока тин вӑренӑ җур литр шыва ямалла, 45 минутран сӑрӑхтармалла. Кунне 3-4 хут апат хыҗҗӑн җуршар стакан ӑҗмелле.

■ Арпус хуппине вакламалла, җиеле сахӑр чылаях сапмалла. Сӑткен тухса тулсан тӑксӑм тӑслӑ кӑленчене ярса илмелле. Холодильникре упрамалла. 1 апат кашӑкӑ сӑтке-не чейпе пӑрле ӑҗмелле.

■ Пӑвер чирӑсем аптратсан. 2 апат кашӑкӑ вӑтетнӑ типӑ арпус хуппине тин вӑренӑ җур литр шыва ямалла, сивӑнсен сӑрӑхтармалла. Кунне 5 хут апатчен 30 минут маларах җуршар стакан ӑҗмелле.

■ Ват хӑмпин чул чирӑ

чухне. 150 грамм типӑ хуппине тин вӑренӑ 1 литр шыва ямалла, вӑйсӑр җулӑм җинче 30 минут вӑретмелле. Сивӑнсен сӑрӑхтармалла. Кунне 3-4 хут апат умӑн 1-ер стакан ӑҗмелле.

■ Дисбактериоз аптратсан. 1 апат кашӑкӑ типӑтнӑ хуппине тин вӑренӑ 1 стакан шыва ямалла, вӑйсӑр җулӑм җинче 10 минут вӑретмелле. Җулӑм җинчен илсен 10 минутран сӑрӑхтармалла. Кунне 3 хут стаканӑн виҗҗемӑш пайне ӑҗмелле.

■ Вар хытсан. 500 грамм чӑрӑ арпус хуппине тин вӑренӑ җур литр шыва ямалла. Савӑта хупӑлчапа витсе вӑйсӑр җулӑм җине лартмалла, 30 минут вӑретмелле. Сивӑнсен сӑрӑхтармалла. Кунне 2-3 хут җуршар стакан ашӑлла ӑҗмелле.

■ Организмран тӑвар кӑларма. 2 апат кашӑкӑ вӑтетнӑ хуппа кашӑкӑ термосри тин вӑренӑ җур литр шыва ярса лартмалла. Ирхине сӑрӑхтармалла. Кун тӑршӑнче темиҗе сӑтӑркӑпа ӑҗсе ямалла.

■ Ыйхӑ вӑҗсен, чӑрен ишеми чирӑ пулсан. Арпус хуппин җур чей кашӑкӑ порошокне җур стакан шыва е кефира ярса пӑтратмалла. Кунне 2 хут апатсен хушшинче ӑҗмелле.

Шута илме. Арпус хуппине нумай вӑхӑт сипленсен организмра кали виҗи чакма пултарат. Җавӑнпа унпа тивӑҗтерме ккалипе пуян җимӑҗсем /курага, хура слива, иҗем, мӑйӑр/ җимелле. Җавӑн пекех вар-хырӑм чирӑсем, метеоризм вӑрӑлме пултарҗҗӑ.

Витемлӑ

ТЕМИҖЕ ҖУЛ УПРАМА
ЮРАТЬ

Типӑ мозольрен /уйрӑмах ура тӑпӑнчи/, шӑпӑнрен, папилломӑран сипленме уккус маҗӑ хатӑрлемелле. Холодильникре хупӑ савӑтпа упрасан вӑл сиплӑх витемне темиҗе җул җухатмаҗ.

Җӑх җӑмартине лайӑх сумалла, стакана хумалла, хӑрринчене уккус эссенцийӑ хушмалла. Стакана хупӑлчапа җӑтӑ хупса җӑмарт хуппи ирӑличчене лартмалла. Унтан хуппи айӑнчи ирӑлмен шурӑ пленкӑна кӑларса пӑрахмалла, стакана ирӑлтернӑ хыҗҗӑн хытнӑ сысна аш җӑвӑ пӑтратсах тӑрса хушмалла. Шурӑ е сарӑрах тӑслӑ ача кремӑ евр маҗ пулат.

Лейкопластырь татӑкӑн варринче шӑпӑн, мозоль е папиллома пысӑкӑш шӑтӑк касса кӑлармалла, сиенленнӑ ӱт җине вӑл шӑтӑкӑ витер куранмалла җыпӑҗтармалла. Шӑтӑк витер куранса тӑракан шӑпӑне е мозоль уккус маҗӑ сӑрмелле, җиелтен мамӑкпа витемелле, тепӑр лейкопластырь җыпӑҗтармалла.

Җӑр каҗа тытмалла, ирхине илмелле те җак вырӑна җуса кирек мӑнле крем сӑрмелле. Курс – шӑпӑн е мозоль юнланма пуҗличчен. Ку 3-5-мӑш кунхине пулат. Җакӑн хыҗҗӑн шӑпӑн типсе җухаличене /5-7 кун/ спирт настойки сӑрмелле.

Спирт настойкин рецепчӑ: литр банкине виҗҗемӑш пайӑ таран шӑтса кайнӑ җӑрулми җеҗки тултармалла. Тата пӑрре виҗҗемӑш пайӑ чухлӑ җамрӑк шӑпӑн куракне /чистотел/ тымарӑпе пӑрлех хушмалла. Банка туличчене туя хунавӑсем хурса тухмалла. Хӑрринчене спирт ярса 2 эрне лартмалла. Хура тӑслӑ хутӑш пулат. Сӑрӑхтармаса та юрат.

Шӑпӑнсемпе мозольсене настойкӑна кунне 3 хут сӑрмелле. Сиплев курсӑ – 4 кун-2 эрне. Шӑвек куҗа лекесрен асӑрханӑр.

Курлӑ пулӑ

ЛАПӐ УРАНА ПУЛА

Урасем лапӑ пулӑнан ыратаҗҗӑ-и? 1-ер апат кашӑкӑ вӑтетнӑ хӑрен тымарне тата сухана җур стакан уккуса ярса 30 минут лартмалла, сӑрӑхтармалла. Җак шӑвекре йӑпетнӑ пир пусма татӑкӑсене ура тӑпӑсене хумалла, полиэтиленпа чӑркемелле, хӑртме пуҗличчен тытмалла. Компреса илмелле те ура лаписене крем сӑрмелле.

ХӐМЛА МАҖӑПЕ

Остеохондроз аптратсан 1 апат кашӑкӑ вӑтетнӑ хӑмла пучахне 1 апат кашӑкӑ услам җупа пӑрле сӑтӑрса маҗ хатӑрлемелле. Җӑрлене хирӑҗ җак маҗа ыратакан вырӑнсене сӑрсе ашӑ япалапа витсе җыхмалла. Ирхине маҗа җуса тасатмалла.

ТЕРМОСА ЯРСА

Юн тымарӑсене сирӑплетме җак шӑвек пулӑшат. 1 стакан укроп вӑррине, кушак куракӑн /валериана/ вӑтетнӑ 1 апат кашӑкӑ тымарне, 2 стакан пыла хутӑштармалла. Термоса ямалла, пӑтӑм виҗе 2 литр пулмалӑх тин вӑренӑ шыв хушмалла. Пӑр талӑк пиҗӑхтернӑ хыҗҗӑн холодильникке лартмалла. Кунне 3 хут апатчен 30 минут маларах 1-ер апат кашӑкӑ ӑҗмелле. Сиплев курсӑ – шӑвек ӑҗсе пӑтериччен.

ЦИФРӐСЕМПЕ ФАКТСЕМ

● Ӕмӑрӑ тӑршӑнче ӑтемӑн аорти урлӑ 175 миллион литр юн җусат.

● Ӕтемӑн юн тымарӑсен пӑтӑмӑшле вӑрӑмӑшӑ 10000 километра танлашат.

● Йывӑр вӑй-хал ӑҗӑ тунӑ чухне юн җаврӑнӑшӑ 4-5 хут хӑвӑртланат.

● Капиллярсем ӑтем җӑҗӑнчен 50 хут җинҗерех.

● Юн куҗинне пула органсемпе тӑртӑмсем патне кислородпа тутлӑхлӑ япаласем пырса тӑраҗҗӑ, кӑмрӑк йӑҗекӑн газӑ тата ытти каяш тухаҗҗӑ.

● Юн юхӑмӑн хӑвӑртлӑхӑ пур җӑрте те пӑр пек мар. Чӑререн юкса тухнӑ чухне юн аорта пӑкки витер җекунтра 33 сантиметр хӑвӑртлӑхпа иртет, капиллярсем патне җитсен унӑн юхӑмӑ вӑрахланат, җекунтра 0,3 сантиметрпа танлашат.

ПӑВЕРШӑН ЛАЙӐХ

Кавӑн шур җырлипе тата лимонпа пӑрле пӑвере тасатат. Теркӑланӑ 1 килограмм чӑрӑ кавӑна, аш арманӑпе авӑртнӑ 2 пысӑк лимонпа /хуппипех тата вӑррисӑр/ 1 стакан шур җырлине хутӑштармалла. 1 килограмм сахӑр хушмалла. Лайӑх пӑтратса банкӑна хумалла, холодильникке упрамалла.

Кунне 3 хут апатчен 15 минут маларах 2-шер апат кашӑкӑ җимелле. Тутлӑ хутӑш пӑвере кӑна мар, пӑтӑм организм пулӑшат, витаминсемпе пуянлатат.

Гастрит

ЙӐҖЕКЛӑХ ШАЙНЕ
ЧАКАРМА

Хырӑмлӑх сӑткенӑн йӑҗеклӑхӑ пысӑк чухнехи гастрит аптратсан хырӑмлӑх ӑҗне йӑркене кӑртме хӑш-пӑр апата рационран кӑлармалла. Диетӑна пӑхансан чир вӑрӑлесен хӑтӑленме пулат. Йӑҗеклӑх пысӑк чухне җак җимӑҗсем юрамаҗҗӑ.

+ Какай, пулӑ, кӑмпа шӑрписем, пахча җимӑҗсрен пӑҗернӑ җӑра шӑрпесем.

+ Техӑмлӑхсем /горчица, корица, хӑрен/.

+ Ашаланӑ апатсем.

+ Консервсем.

+ Томат соусӑ.

+ Хӑйсен сӑткенӑнче пӑшӑхланӑ какайпа пулӑ.

+ Тӑварланӑ, маринадланӑ, йӑҗӑтнӑ пахча җимӑҗсепе улма-җырла.

+ Чӑмӑрла пӑҗернӑ җӑмарт /уйрӑмах сарри/.

+ Ыраш җӑкӑрӑ, тутлӑ җустаран пӑҗернӑ җимӑҗсем.

+ Йӑҗӑтнӑ сӑт җимӑҗсӑсем, җусӑрлатнӑ сӑт, тӑпӑрчӑ шывӑ.

+ Җӑра чей, кофе.

+ Алкоголь, газлӑ шӑвексем.

+ Йӑҗӑ е лайӑх пиҗсе җитмен улма-җырла.

+ Чӑрӑ пахча җимӑҗ.

Сӑмах май, йӑҗеклӑх шайне чакарма белоклӑ тата җулӑ җимӑҗсем /җулӑ сӑт, җӑмарт хӑпартмӑшӑ, сӑт кӑселӑ, пулӑ җӑвӑ, сырлан җӑвӑ, сӑтпе пӑҗернӑ пӑтӑ/ пулӑшаҗҗӑ.

Шута илме. Хырӑмлӑхӑн лаймака сийне апат нумай тултарса вӑчӑрхентермелле мар, кунне 5-6 хут җимелле, апат виҗисем пӑчӑк пулмалла. Ытла вӑри е ытла сивӑ апат та япӑх витем кӑреҗҗӑ.

ПОМИДОР,
ҖӑР ГРУШИ

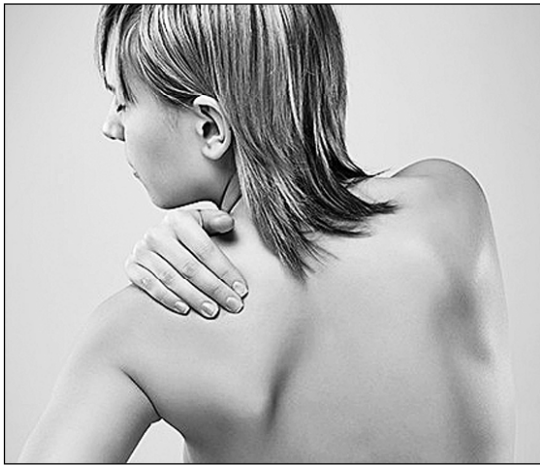
+ Урари венӑсем сарӑлсан помидор хурса сипленме сӑнеҗҗӑ. Чӑрӑ помидора җӑхе касӑксем туса вакламалла та җак касӑкене мӑкӑрӑлнӑ венӑсем җине хумалла. Укесрен бинтпа җыхмалла. Компреспах җӑр каҗма юрат. 2 эрне сипленсене лару-тӑру лайӑхланма пуҗлине палӑртаҗҗӑ. Курс – 4 уйӑх.

+ Самӑрлӑхпа кӑрешме импӑр чей пулӑшат. 1 чей кашӑкӑ теркӑпа хырнӑ импӑр тымарне тин вӑренӑ 2 стакан шыва ямалла. Сивӑнсен 2 чей кашӑкӑ пыл хушмалла. Ырӑ шӑршӑллӑ, тутлӑ чей апат ирӑлессине лайӑхлатат, апетита чакарат. Сахалрах җиес, начарланас текен җыншӑн вӑл уйрӑмах паха.

+ Гастрит чухне хырӑмлӑх сӑткенӑн йӑҗеклӑхне чакарма җӑр грушинчен /топинамбур/ квас хатӑрлесе ӑҗмелле. Улмине теркӑпа хырмалла, вӑренӑ ашӑ шыва ямалла. Хура җӑкӑр татӑкӑсем, кӑштах сахӑр хушмалла. Пӑр талӑк лартмалла.

Жимле пулар

СУЛАХАЙ ХУЛ КАЛАКĔ АЙĔНЧЕ ЫРАТАТЬ

Сулахай хул калакĔ айĕнче ыратнин сăлтăвĕ чылай. Тĕрлĕ настойкăпа сăтăрни, массаж пулăшмасан ку мĕнле те пулин йывăр чир палли пулма пултарать.

1. Сулахай хул калакĔ айĕнче чĕре сывă мар пулсан канăсăрлантарма пултарать. Тен, ку миокард инфарктĕ е аритми аталанас хăрушлăх пурри çинчен асăрхаттарать. Çак тĕслĕхре юн тымарĕсене саракан препаратсем ёсни те пулăшмасть, ыратни майпа сулахай алла та куçать. Кирек мĕнле сăлтава пула пăлхансан та приступ пуçланма пултарать.

2. Хул калакĔ айĕнчи мышца хытсан та ыратать. Çак амакпа час-часах çĕвĕсем, компьютершиксем, водительсем аптраççĕ. Мышцăсем ялан ывăнаççĕ, хутланаççĕ. Спорт-

сменсен хул калакĕн хутаçĕ шыçнипе хул калакĔ шатăртатни те сахал мар тĕл пулат. Сыпă тĕртĕмĕсем туртăнсан диклофенаклă маçсемпе тата гельсемпе сипленеççĕ. Çак вăхăтра мышцăсене йывăр лекесрен асăрханмалла.

3. Нервсем хытах пăсăлсан, депресси тăтăш апратсан, стресс авăрĕнче пурансан кăкăр кăшкарĕнче хĕртнĕ пек туйăнать. Ку туйăм йĕтес шăммипе сулахай алла та çавăрса илет. Çак вăхăтрах чĕркуççисем чĕтресĕ, пĕçертсе пăрахать, пырта чăмакка пур евĕр туйăнать, ыратни пĕтĕм кĕлетке тăрăх куçать. Ку офиссенче тата сервис сферинче ёçлекенсен — хăйсен туйăмĕсене ялан шалта тытса тăма тивекен çынсен — пулат.

4. Сулахай хул калакĔ айĕнче сывласа илнĕ чухне ыратни аяк пĕрчисен хушшинчи невралгипе сыхăннă. Çак тĕлте сисĕмлĕх пĕтет. Ёте йĕппе чиккеленĕ пек туйăнать. Асăннă палласем чупнă, спорт хусканăвĕсем тунă, сунасланă, кукленĕ чухне вайланаççĕ. Ыратни чĕрене, сурăма, пилĕке куçать.

5. Çак палласенех ват хăмпи, пуре шыçсан та, остеохондроз чухне те, хырăмлăх язви шăтсан та асăрхама пулат. Остеохондроз патне пуçа ялан пĕксе ёслени илсе çитерет. Ёшă душ кĕрсе ыратнине ирттерме пулат.

Сулахай хул калакĔ айĕнче ыратнинчен кардиолог, психиатр е гастроэнтеролог патĕнче тĕрĕсленнĕ хыççăн кăна сипленме тытăнмалла.

КУÇ ЯПĂХРАХ КУРАТЬ-И?

+ Куç сивĕчлĕхĕ чакрĕ-и? 4 апат кашăкĕ типĕ симĕс чейе тин вĕренĕ сур литр шыва ямалла, 20 минутран сăрăхтармалла. Кунсерен 2-3-шер стакан ёçмелле.

+ Куçри юн пусăмне йĕркене кĕртме 2 чей кашăкĕ вĕтетнĕ укроп вăррине термоса тин вĕренĕ 2 стакан шывпа пĕрле ямалла. Çур сехетрен сăрăхтармалла. Кашни апат умĕн суршар стакан ёçмелле.

+ Куç айĕ тăртансан пĕр ывăç хуратул кĕрпине сăнăх пуличчен вĕтетмелле, икĕ хутаça тултарса ёшă шыв янă чашăка чикмелле, 10 минут тытмалла. Кăлармалла, шывне юхма памалла та хутаçсене куçсем çине хумалла.

+ Куç ыратсан вĕтетнĕ чĕрĕ сур стакан хăяра тин вĕренĕ 1 стакан шыва ямалла, сур чей кашăкĕ апат соди хушмалла. 15-20 минутран сăрăхтармалла. Шĕвекпе куçсем çине примочка хумалла.

+ Куçа нумай ёçлеттерме тивет пулсан кашни 40-45 минутран канма памалла. Темисе минут чуречерен пăхса тăрăр, куçсем валли гимнастика тăвăр.

+ Катаракта апратсан 2 чей кашăкĕ календула чечекне тин вĕренĕ 2 стакан шыва ярса 30 минут лартмалла, сăрăхтармалла. Çак шĕвекпе куçсене тăтăшрах сумалла.

ЧЕЙ ВЫРĂННЕ

Амалăх миоми апратсан хĕрарăмсене чага кăмпа чейĕ пулăшма пултарать. Типĕтнĕ чагана аптекара та сутаççĕ.

Унта туяннă хутаçан суррине пĕр литр кĕрекен куркана хумалла, пĕр пай чага пусне тăватă пай шыв хушмалла. Хупăлчапа витсе вайсăр сұлăм çине лартмалла. Вĕреме кĕртмелле те сұлăм çинчен илмелле. 10 минутран çак "заваркăна" чей кашăкне сурри таран ярса илмелле, вĕри шыв хĕрринченех хушмалла. Юлнă чага шывне каллах шыв ярса вĕретмелле, 10 минут лартмалла, чашăка сурри таран ярса илмелле, шыв хушмалла. Çак процедурăна чага шывĕ шĕвĕ чей пек пуличченех пурнăçламалла.

Шĕвекпе чей вырăнне ёссе пурăнмалла. Унтан тепĕр виçе хатĕрлемелле. Пĕр хутаç 3 эрнене çитет. Пĕтĕмĕшле сиплев курсĕ — 3 уйăх.

ТĂРТАННИ ИРТЕТ

Ура тăртаннинчен сипленме олива сывăпе камфора сывне пĕр виçе илсе хутăштармалла. Çусен хутăшĕне урасене пурнесенчен пуçласа чĕркуççисем таран массаж хусканăвĕсемпе лайăх сăтăрмалла. Унтан урасене пир пусма татăкĕсемпе чĕркемелле, сиелтен — сăм тутăрсемпе. Процедурăна кашни кун сĕрлене хирĕç тумалла. Тăртанни майĕпен иртет.

Редакци асăрхаттарать: халăх мелĕсемпе сипленме пуçлас умĕн тухтăрпа канашламалла.

Улемлĕх мĕнелĕ

ХУРĂН ÇЫРЛИНЧЕН — МАСКА

Хурăн сырли /земляника/ ёте лайăх сĕмсетет, пиçĕлĕхне ўстерет, пĕркеленчĕксенчен хўтĕлет.

• Пĕркеленчĕкрен. Нимĕрленĕ 3 сырлана 1 чей кашăкĕ пылпа хутăштармалла, пурнесен вĕçĕсемпе таса пите сĕрмелле. 15-20 минутран ёшă шывпа суса тасатмалла. Ёт типĕ пулсан процедура хыççăн тутлăхлă крем сĕрмелле.

• Тутлăхлă маска. 1 апат кашăкĕ хурăн сырлине е сĕткенне сур сăмарта саррипе, кăшт çанăхпа е крахмалпа лайăх хутăштармалла. Пите 20 минута сĕрмелле. Малтан — ёшă шывпа, унтан сивĕ шывпа сумалла.

• Ёт йăлтăртатасран. Чĕрĕк стакан сырла сĕткенне чĕрĕк стакан сĕте ярса пăтратмалла. Пит пысăкăш мамăк сийне çак шĕвекпе йĕпетсе пит çине хумалла, тĕклĕ кивĕ ашăллипе витмелле. 15-20 минутран ёшă шывпа суса тасатмалла. Ёте тутлăхлă крем сĕрмелле.

• Ёт сўхе тата ытла сисĕмлĕ. 2 чей кашăкĕ хурăн сырли сĕткенне 1 чей кашăкĕ тăпăрчăпа тата 1 чей кашăкĕ шĕвĕ пылпа хутăштармалла. Маскăна пите 10-15 минута сĕрмелле, сивĕ шывпа суса тасатмалла.

• Йĕркеллĕ ёт валли — тонуса сĕклекен лосьон. Хурăн сырлин 2 апат кашăкĕ вĕтетнĕ чĕрĕ сұлсине тин вĕренĕ 1 стакан шыва ямалла, 10 минутран сăрăхтармалла. Шĕвекпе ёте ирсерен тата каçсерен сăтăрмалла.

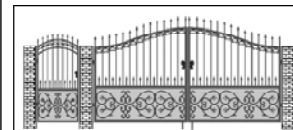
Реклама тата пĕлтерĕсем

ПУЛĂШУ УСЛУГИ

32. Лечение алкоголизма. Анонимно. Консультация бесплатно. С 8.30 до 19 ч., сб., воскр., — с 8.30 до 13 ч. А.: Чѐб., пр. Ленина, 56. Т. 8/8352/552733. Лиц. ЛО 21-01-001096 г. МЗ СР РФ от 06.06.14г. Имеются противопоказания, проконсультируйтесь со специалистом.

38. ЧИСТКА КОЛОДЦЕВ. Т. 8-961-342-90-59.

152. Бурение скважин на воду. Т. 8-960-302-12-93.

537. Художественная ковка — заборы, ворота, перила, навесы, козырьки и др. Т. 89276680950.

ТУЯНАТАП КУПЮ

18. Бычков, тĕлок, коров, лошадей. Т. 8-962-599-47-06.
39. Коров, бычков и лошадей. Т. 8-960-310-98-78.

СУТАТАП ПРОДАЮ

4. Немецкие ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА. Низкие цены. Пенсионерам скидки. Замер. Доставка — бесплатно. Без вых. Т. 89875766562.

5. Блоки керамзитобетонные 20x20x40, 12x20x40, 9x20x40 пропаренные, гидро-вибропрессованные заводские от производителя — недорого; **цемент, песок.** Доставка. Разгрузка. Без выходных. Кассовый чек, документы. Т. 8-960-301-63-74.

7. ГРАВМАССУ, ПЕСОК, щебень, керамзит, чернозём. Дёшево. Доставка. Т.: 8-903-358-17-70, 8-927-668-97-13, 38-97-13.

9. Гравмассу, ПЕСОК, щебень, керамзит. Д-ка. Т. 8-903-358-30-21.

11. Срубы для бани. Т. 37-28-74.

23. Гравмассу, песок, бой кирпича, щебень. Д-ка. Т. 89061355241.

31. Гравмассу, песок, керамзит, кирп. бой. Д-ка. Т. 89033225766.

37. Ворота, калитки, заборы, навесы. КОВКА, кровля, обшивка сайдингом. Общестроительные и сварочные работы. Замер. Д-ка. Установка. Гарантия. Пенсионерам — скидки. Т.: 89022881447, 387574, сайт: metalservis21.ru

«ХЫПАР»

Издательство
сурчĕ автономн
учрежденийĕ

УЧРЕДИТЕЛЬ: Чăваш Республикнн Информаци политикипе массăллă коммуникацисен министерствин «Хыпар» Издательство сурчĕ»
Чăваш Республикнн хай тытăмлă учрежденийĕ

Сырăнмалли индекс: 11524

Директор-тĕп редактор
В. В. ТУРКАЙ
Редакторшăн
Л. А. КОВАЛЮК

Хăçата Федерацин сыхăну, информаци технологийĕсен тата массăллă коммуникацисен сферинчи надзор службинче /Роскомнадзор/ 26.04.2013 ç. ПИ ФС77-53798 №-пе регистрацленĕ.

РЕДАКЦИПЕ ИЗДАТЕЛЬ АДРЕСĔ:

428019, Шупашкар хули, Иван Яковлев прос-пекчĕ, 13, Пичет сурчĕ, III хут.

ЫЙТСА ПĔЛМЕЛЛИ ТЕЛЕФОНСЕМ: 56-03-04, 56-00-67.

коммерци дирекцийĕ:

28-83-70, 56-20-07 — инспекторсем.

hpar2008@rambler.ru

Факс: /8352/
28-83-70.
Электронлă
почта:
hpar1@mail.ru

Хăçата «Хыпар» Издательство сурчĕ» АУ техника центрĕнче калăпланă, «Чăваш Ен» ИПК АУО типографийĕнче пичетленĕ, 428019, Шупашкар хули, И. Яковлев проспекчĕ, 13. 56-00-23 — издательство директорĕ.

Номере 21.07.2015 алă пуснă. Пичете графикапа 18 сехетре алă пусмалла, 16 сехетре алă пуснă. Тираж 5160.

Заказ 2764.

Реклама тексĕсемпе пĕлтерĕсемшĕн вĕсене паракансем яваплă.